

מאפייני הסקירה

לפניכם סקירה מנותחת. קראו אותה ובצעו את המטלות בתרגיל שאחריה.

המטלה

בני כיתתכם נמצאים על פרשת דרכים לפני צאתם לחיים שאחרי לימודי התיכון. התבקשתם לערוך עבורם סקירה על דרכים שונות להגיע להצלחה. בסקירתכם התייחסו לדרכים שונות לניבוי הצלחה ולכלים שבעזרתם נוכל להוביל את הילדים להצלחה לפי המקורות השונים. הישענו על הטקסטים ושאלו מהם גם ביסוס לדבריכם. הקפידו לאזכר את המקורות בגוף הסקירה ובסיומה לפי הכללים המקובלים.

רקע
למטלה

הוראות תוכן

הוראות
טכניות

להצליח בחיים

מקובל לנבא הצלחה של תלמידים לפי מנת המשכל שלהם וכשרונותיהם, ואולם בכל מקום יש תלמידים מוכשרים שבהמשך דרכם נחלו כישלונות, ולעומתם תלמידים שנחשבו נחשלים, שהצליחו להגיע לעמדות בכירות. השאלות המתבקשות מכך הן כיצד נדע לנבא הצלחה, ובאילו כלים נוכל להוביל ילדים להצלחה.

הצגת
הנושא

לפי ולדר (תשע"ב) ובהרב (תשס"ח), הפרמטר לניבוי הצלחה הוא משמעת עצמית והיכולת לדחות סיפוקים מידיים, כלומר עשיית דברים מתוך התמקדות במטרה בחשיבה לטווח רחוק. הוא **מדגיש** שאין אדם שזכה להצלחה ניכרת בלא תפיסת עתיד. הוא **מוכיח** זאת ממבחן המרשמו. במבחן הובטח לילדים שילד שיתאפק ולא יאכל את המרשמלו מיד, יזכה כעבור שעה במרשמלו נוסף. בבדיקה שנערכה כעבור עשרים שנה, הוכח שהילדים שהתאפקו היו לבוגרים מצליחים.

דרכי
ניבוי

לביסוס טענתו ולדר (תשע"ד) **נשען** גם על מאורע היסטורי ממלחמת העולם השנייה. במלחמה נודע לצירצ'יל שהגרמנים מאיימים לתקוף את קובנטרי, אך הוא שמר זאת בלבו ולא התריע על כך באוזני התושבים. זאת כדי שהגרמנים לא יגלו שיש בידו הקוד שלהם להעברת מסרים מוצפנים - וישנו את הדרך לתקשר. בכך שילם צירצ'יל במערכה על קובנטרי מחיר קטן יחסית, בשביל רווח גדול - המשך שימוש בצופן הסודי, מה שהביא להכרעת הנאצים. לעומתם הערבים לא יכלו להתאפק והגיבו ברירות על ישראל בעקבות מעצר פעילי חמס. פגיעה זו בתושבי ישראל גרמה לפרוץ מבצע "צוק איתן", במהלכו התגלו ארבעים מנהרות, שדרכם תכננו לתקוף יישובים בר"ה. אילו התאפקו הערבים ולא ירו מיד, יכלו להוציא לפועל את תוכניתם הרצחנית.

ולדר (תשע"ב, תשע"ד) ובהרב (תשס"ח) שניהם **מפרטים** את הכלים המסייעים להצלחה. **לדבריהם**, משמעת עצמית מלבד היותה דרך לניבוי הצלחה היא כלי בסיסי להצלחה.

כלים
להצלחה

בהרב (תשס"ח) **מדגיש** שמשמעת עצמית מסייעת להצלחה אף יותר מ IQ גבוה, ו**מוכיח** את קביעתו במחקרים שנערכו בנושא זה.

בהרב (שם) כמו ולדר (שם) **סבור** שפינוק הוא גורם המכשיל הצלחה. פינוק מלמד את הילד שאין

צורך להשקיע. ולדר (שם) **מסביר**: "בני אדם... אינם רוצים לקבל פרצוף מיוסר ומאשים, לכן הם מוחקים אותו על ידי סיפוק מידי של הדרישה". לטענתו, ילד צריך להפנים שכדי לקבל משהו ולהצליח - חייבים להשקיע.

בהרב **רואה קשר** בין משמעת עצמית לבין חינוך לגבולות ברורים. לפי תפיסתו, גבולות שאינם ברורים דיים, יוצרים חוסר וודאות מבלבל ומכשיל. גבולות ברורים ועקביים יוצרים לילד סדר במרחב ושליטה במחשבותיו ובמעשיו, ובסופו של דבר מובילים אותו להצלחה.

בהרב (שם) **מזכיר** גורם נוסף להצלחה והוא השמחה. אדם ששמח בעשייה משקיע בלימודים - וכך מצליח. ההצלחה מניעה להתאמץ לקראת ההצלחה הבאה וחוזר חלילה.

בהרב (אדר ב', תשס"ח) **מאמין** שכל האמצעים יניבו פירות כשמצרפים תפילה לסייעתא דשמיא.

רשימה ביבליוגרפית:

בהרב, י' (תשס"ח). הדרך להצלחה בלימודים. **יתד נאמן**.
ולדר, ח' (תשע"ב). מול המראה. **יתד נאמן**.
ולדר, ח' (תשע"ד). הדילמה של צ'רצ'יל. **מוסף יתד**.
בהרב, י' (אדר ב' תשס"ח). מה יעשה ויחכם? **יתד נאמן**.

אתיקה

מקראה

פירוק המטלה - בשוליים

דרכים לייחוס פרטי מידע לכותבים:

- א. הסגרים - קו תחתי
- ב. ביטויי אמירה (פעלים ושמות פעולה) - במדגישון אפור
- ג. ציטוט - נקודתיים ומירכאות

תרגיל 1

1. לפניכם כותרות משנה לכלים להצלחה בחיים עפ"י הסקירה. שלבו כל אחת מהן לפני הקטע המתאים.
 - א. שמחה
 - ב. תפילה
 - ג. גבולות ברורים
 - ד. דחיית סיפוקים ומשמעת עצמית
2. כתבו את המילה "מאחד" במקום שהכותבים תמימי דעים. ואת המילה "מייחד" במקום שכתובה דעה ייחודית.